

İSTANBUL TİCARET ODASI
DIŞ TİCARET ARAŞTIRMA SERVİSİ

KAZAKİSTAN

ÜLKE RAPORU

Güncelleme Tarihi: 23 Haziran 2005
Ülke No: 79- MD

1- GENEL BİLGİLER

Resmi Adı	: Kazakistan Cumhuriyeti
Yönetim Şekli	: Cumhuriyet
Coğrafi Konumu	: Kuzeyde ve batıda Rusya Federasyonu, doğuda Çin, güneyde Türkmenistan, Özbekistan ve Kırgızistan ile çevrilidir. Batısında Hazar Denizi bulunmaktadır.
Yüzölçümü	: 2.727.900 km ²
Nüfusu	: 15 Milyon kişi (2004)
Nüfus Yoğunluğu	: 5 kişi / km ² (2004)
Başkent	: Astana
Önemli Şehirleri	: Akmola, Almatı, Pavlodar, Aktöbe, Kostanay, Çimkent.
Zaman Ayarı	: GMT'den 6 saat ileridir.
İklimi	: Karasal iklim hüküm sürmekte olup, kış ve yaz mevsimleri arasında ısı farkı büyüktür.
Resmi Dil	: Kazakça ve Rusça
Ticari Dil	: Rusça
Din	: Müslüman (%47), Rus Ortodoksu (%44), Protestan (%2), Diğer (%7) .

II- EKONOMİK GÖSTERGELER

Yıllar	2000	2001	2002	2003	2004
GSYİH (milyar \$) (Gayri Safi Yurt İçi Hasıla)	18.3	22.2	24.6	29.7	39.8
Kişi Başı GSYİH (\$)	1220	1480	1640	1980	2653
Reel GSYİH Büyüme Oranı (%)	9.8	13.5	9.8	9.2	9.3
Enflasyon Oranı (Tüketici fiyatlarıyla, ort. %)	13.4	8.6	6.0	6.5	7.0
Nüfus (milyon kişi)	14.9	14.9	14.9	15.0	15.0
Para Birimi: Tenge	1 ABD\$ = 131 Tenge (23.05.2005)				
<i>Kaynak: The Economist Intelligence Unit / Country by Country 2005</i>					

III- GENEL OLARAK DIŞ TİCARETİ

KAZAKİSTAN DIŞ TİCARETİ (Milyon ABD Doları)				
Yıllar	İhracatı	İthalatı	Ticaret Hacmi	Ticaret Dengesi
2000	9.288	6.848	16.136	2.440
2001	8.928	7.607	16.535	1.321
2002	10.067	7.726	17.793	2.341
2003	13.233	9.144	22.377	4.089
2004	21.292	14.334	35.626	6.958
<i>Kaynak: The Economist Intelligence Unit / Country by Country 2005</i>				

Başlıca İhraç Ürünleri : Mineral ürünler (%65), demirli metaller (%20), gıda maddeleri (%6) , kimyasallar (%4), makineler ve taşımacılık ekipmanları (%2)

Başlıca İthal Ürünleri : Makine ve taşımacılık ekipmanları (%43), mineral ürünler (%12), demirli metaller (%12), kimyasallar (%15), gıda maddeleri (%8).

DIŞ TİCARET ARAŞTIRMA SERVİSİ

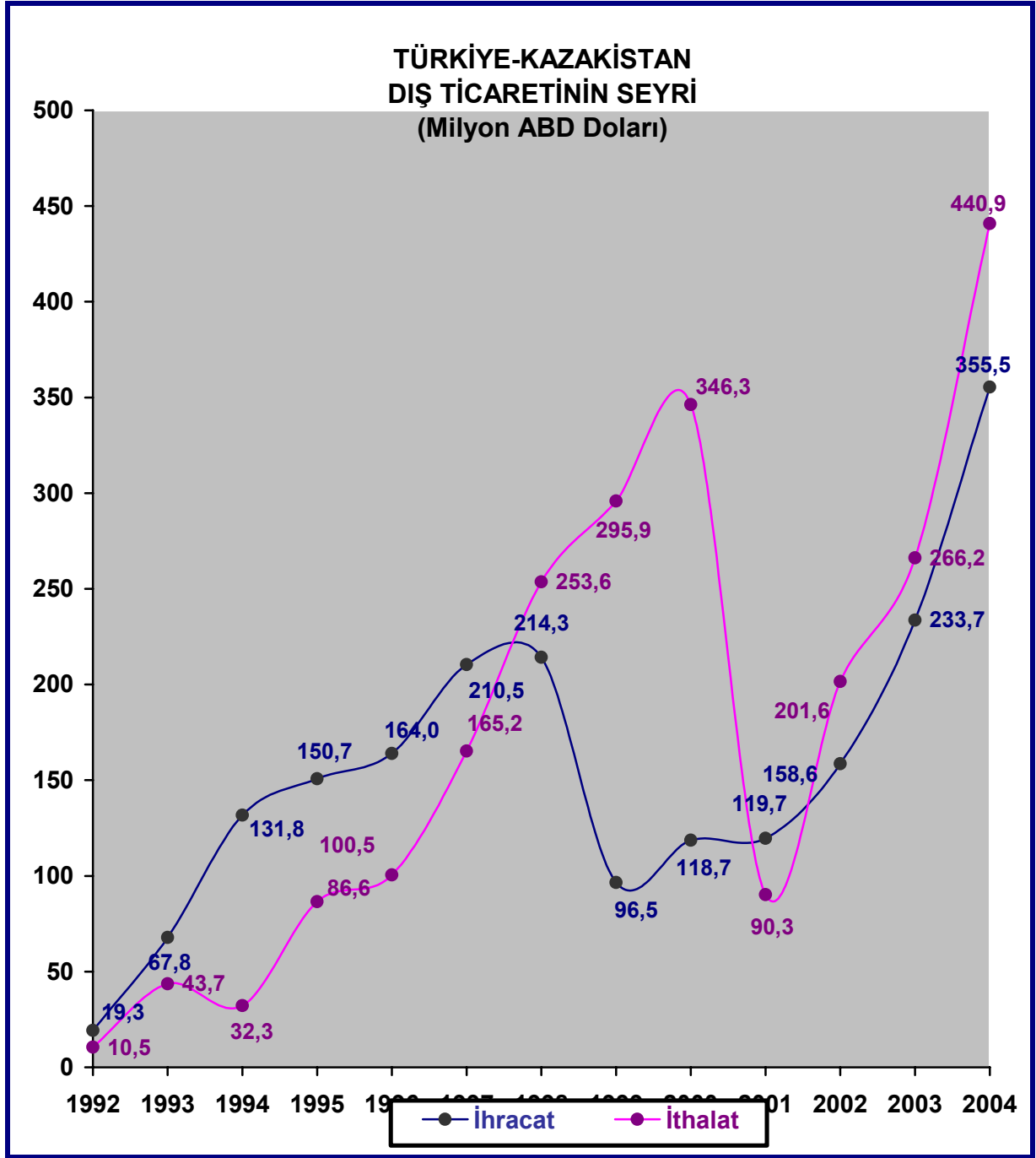
Başlıca İhraç Ülkeleri : Rusya Federasyonu (%18.2), Çin (%12.1), Almanya (%8.8), Birleşik Arap Emirlikleri (%4.1), İsviçre (%7.4)

Başlıca İthal Ülkeleri : Rusya Federasyonu (% 39.2), Çin (%20.7), Almanya (%10.1), Fransa (% 4.1), Ukrayna (% 3.2).

IV- TÜRKİYE İLE TİCARİ İLİŐKİLERİ :

TÜRKİYE - KAZAKİSTAN TİCARİ İLİŐKİLERİ (Milyon ABD Doları)				
Yıllar	Türkiye'nin İhracatı	Türkiye'nin İthalatı	Ticaret Hacmi	Ticaret Dengesi
1992	19.3	10.5	29.8	8.8
1993	67.8	43.7	111.5	24.1
1994	131.8	32.3	164.1	99.5
1995	150.7	86.6	237.3	64.1
1996	164.0	100.5	264.5	63.5
1997	210.5	165.2	375.7	45.3
1998	214.3	253.6	467.9	-39.3
1999	96.5	295.9	392.4	-199.4
2000	118.7	346.3	465.0	-227.6
2001	119.7	90.3	210.0	29.4
2002	158.6	201.6	360.2	-43.0
2003	233.7	266.2	499.9	-32.5
2004	355.5	440.9	769.4	-85.4
2004 (4 aylık)	88.2	118.2	206.4	-30.0
2005 (4 aylık)	89.5	146.8	236.3	-57.3

Ticaret dengesi Türkiye açısından değerlendirilmektedir.
Kaynak: DİE

DIŞ TİCARET ARAŞTIRMA SERVİSİ

TÜRKİYE’NİN BAŞLICA FASILLAR İTİBARIYLA KAZAKİSTAN’A İHRACATI (ABD DOLARI)		
Fasıl No	Açıklaması	2004
84	Kazan,makine ve cihazlar,alet ve parçaları	54.386.269
85	Elektrikli makine ve cihazlar,aksam ve parçaları	39.022.464
39	Plastik ve plastik mamul eşya	38.753.144
73	Demir veya çelikten eşya	37.360.590
94	Mobilyalar,aydınlatma,reklam lambaları,prefabrik yapılar	22.369.488
76	Alüminyum ve alüminyum eşya	15.814.944
57	Halılar,diğer dokumaya elverişli maddelerden yer kaplamaları	14.411.626
71	İnci,kıymetli taş ve metal mamulleri,metal para	12.809.941
87	Motorlu kara taşıtları,bunların aksam ve parçaları	11.112.514
90	Optik, fotoğraf, sinema, ölçü, kontrol, ayar cihazları, tıbbi alet	9.419.255

TÜRKİYE’NİN BAŞLICA FASILLAR İTİBARIYLA KAZAKİSTAN’A İHRACATI (ABD DOLAR)		
Fasıl No	Açıklaması	2003
84	Kazan, makine ve cihazlar, alet ve parçaları	42.788.258
39	Plastik ve plastikten mamul eşya	26.924.992
85	Elektrikli makine ve cihazlar, aksam ve parçaları	22.221.553
94	Mobilyalar, aydınlatma, reklam lambaları, prefabrik yapılar	20.035.684
57	Halılar, diğer dokumaya elverişli maddelerden yer kaplamaları	14.578.124
73	Demir veya çelikten eşya	11.856.291
76	Alüminyum ve alüminyum eşya	8.811.658
34	Sabunlar, yüzey aktif organik maddeler, yıkama-yağlama maddeleri	8.519.374
71	İnci, kıymetli taş ve metal mamulleri, madeni para	8.326.722
18	Kakao ve kakao müstahzarları	5.496.268

Kaynak: Devlet İstatistik Enstitüsü

DIŞ TİCARET ARAŞTIRMA SERVİSİ

**TÜRKİYE’NİN BAŞLICA FASILLAR İTİBARIYLA
KAZAKİSTAN’DAN İTHALATI (ABD DOLAR)**

Fasıl No	Açıklaması	2004
74	Bakır ve bakırdan eşya	208.961.525
27	Mineral yakıtlar,mineral yağlar ve müstahsalları,mumlar	101.263.343
72	Demir ve çelik	38.007.712
79	Çinko ve çinkodan eşya	28.752.542
10	Hububat	23.026.507
78	Kurşun ve kurşundan eşya	16.778.884
23	Gıda sanayi kalıntı ve döküntüleri,hazır hayvan gıdaları	8.079.098
05	Hayvansal müstahsallar	4.342.433
41	Ham postlar,deriler(kürkler hariç) ve köseleler	2.923.327
52	Pamuk	2.248.892

Kaynak:Devlet İstatistik Enstitüsü

**TÜRKİYE’NİN BAŞLICA FASILLAR İTİBARIYLA
KAZAKİSTAN’DAN İTHALATI (ABD DOLAR)**

Fasıl No	Açıklaması	2003
74	Bakır ve bakırdan eşya	114.909.416
10	Hububat	76.558.575
27	Mineral yakıtlar, mineral yağlar ve müstahsalları, mumlar	25.752.842
79	Çinko ve Çinkodan Eşya	10.909.412
41	Ham postlar, deriler (kürkler hariç) ve köseleler	8.197.632
23	Gıda sanayii kalıntı ve döküntüleri, hazır hayvan gıdaları	6.719.867
72	Demir ve çelik	4.971.842
78	Kurşun ve kurşundan eşya	4.908.622
90	Optik, fotoğraf, sinema, ölçü, kontrol, ayar cihazları, tıbbi aletler.	4.542.702
05	Hayvansal müstahsallar	2.484.741

Kaynak: Devlet İstatistik Enstitüsü

DIŞ TİCARET ARAŞTIRMA SERVİŐ

TÜRKİYE'NİN İLK 10 ÜRÜN İTİBARI İLE KAZAKİSTAN'A İHRACATI (ABD \$)	
ÜRÜN TANIMI	2004
Halı ve yer kaplamaları	12.923.257
Altından mücevherci eşyası	12.764.784
Prefabrik yapılar	10.009.546
Dikişsiz demir ve çelikten kaplar	8.493.929
Plastikten profil, çubuk, enine kesit > 1mm olan monofil (Polivinil Klorürden Olan)	8.034.655
Demir ve çelikten diğeri inşaat malzemesi	6.881.569
Jeofiziğe ait elektrikli alet ve cihazlar	6.767.531
Plastikten kapılar, pencereler	6.028.349
Plastikten kapılar, pencereler vb.	5.717.117
Alüminyumdan kapılar, pencereler vb.	4.227.884

TÜRKİYE'NİN İLK 10 ÜRÜN İTİBARI İLE KAZAKİSTAN'A İHRACATI (ABD \$)	
ÜRÜN TANIMI	2003
Demir ve çelikten prefabrik yapılar	14.504.615
Halı, yer kaplaması (Polipropilenden, Tüfteli)	13.458.852
Altından mücevherci eşyası	8.321.332
Çamaşır makinesi (önden yüklemeli, tam otomatik)	6.151.222
Plastikten profil, çubuk, enine kesit > 1 mm olan monofil (Polivinil Klorürden Olan)	4.665.557
Hububatın öğütülmesine ve İşlenmesine mahsus makine ve cihazlar	4.406.053
Sıvanmış/kaplanmış kağıt votka, keçe, dokunmamış mensucat	4.372.475
Margarin (Sıvı Margarin Hariç)	3.752.913
Plastikten kapılar, pencereler vb. çerçeveleri, pervazları	3.256.926
Alüminyumdan kapı, pencereler; kapı, pencere çerçeveleri, pervazları	3.076.407

DIŞ TİCARET ARAŞTIRMA SERVİŐ

TÜRKİYE'NİN İLK 10 ÜRÜN İTİBARIYLA KAZAKİSTAN'DAN İTHALATI(ABD \$)	
ÜRÜN TANIMI	2004
Katotlar ve katot parçaları	208.961.525
Petrol gazı(L.P.G.)(Sıvılaştırılmış)	73.591.106
Ham petrol	24.969.307
İşlenmemiş elektrolitik olan külçe çinko	27.964.696
Rafine edilmiş kurşun	16.778.884
Beyaz arpa (diğer)	9.553.824
Ekmeklik buğday (diğer)	13.472.683
Kepekler,buğdaydan elde edilmiş	6.940.014
Sınıflandırılmamış/derecelendirilmemiş olan diğer döküntü ,hurda	7.741.786
Demir ve çelikten yassı hadde ürün	4.445.271

TÜRKİYE'NİN İLK 10 ÜRÜN İTİBARIYLA KAZAKİSTAN'DAN İTHALATI (ABD \$)	
ÜRÜN TANIMI	2003
Katotlar ve Katot Parçaları	114.909.416
Ekmeklik Buğday	75.212.378
Petrol Gazı (L.P.G.) (Sıvılaştırılmış)	20.321.601
İşlenmemiş Elektrolitik Olan Külçe Çinko	10.871.280
Kepekler; buğdaydan elde edilmiş	5.372.367
Rafine Edilmiş Kurşun	4.908.622
Jeofiziğe ait elektrikli alet ve cihazlar	4.239.768
Motorin	3.679.782
Öküz ve İnek Derisi; Yaş Tuzlanmış	2.646.296
Koyun Türü Hayvanların Orijinal Bağırsakları	2.484.741

Kaynak: Devlet İstatistik Enstitüsü

DIŞ TİCARET ARAŞTIRMA SERVİŐ

Kazakistan- Türkiye Arasında Yapılan Ekonomi ve Ticaret Alanındaki Temel AnlaŐmalar

*** Türkiye Cumhuriyeti Hkmeti İle Kazakistan Cumhuriyeti Hkmeti Arasında Gelir zerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi nleme AnlaŐması.** (İmza tarihi: 15.08.1995, Resmi Gazete Tarihi: 08.11.1996, YürürlüĖe giriŐ tarihi: 01.01.1997)

***Türkiye Cumhuriyeti Hkmeti İle Kazakistan Cumhuriyeti Hkmeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İŐbirliĖi AnlaŐması.** (İmza tarihi: 10.9.1997, Resmi Gazete Tarihi : 10.05.2000, YürürlüĖe giriŐ tarihi: 10.05.2000)

*** Yatırımların KarŐılıklı TeŐviki ve Korunması AnlaŐması** (İmza tarihi: 01.05.1992, Resmi Gazete Tarihi: 11.02.1995, YürürlüĖe giriŐ tarihi: 31.10.1996)

*** Uzun Vadeli Ekonomik ve Ticari İŐbirliĖi AnlaŐması** (İmza tarihi: 22.06.2003)